

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 15CoPs/9/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6623203686
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Zuzana Štolcová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2025:6623203686.1

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Zuzany Štolcovej a členiek senátu JUDr. Miriam Štillovej, JUDr. Lucie Prčovej, v právnej veci osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. XXXX/XX, XXX XX E., t.č. umiestnený: Domov sociálnych služieb E., C. D. XXXX/XX, XXX XX E., štátny občan SR, zastúpený opatrovníkom - navrhovateľkou: F. G. H., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. J. XXXX/XX, XXX XX E., štátna občianka SR, za účasti navrhnutého opatrovníka: J. K., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. L. XXXX/XX, XXX XX E. a mesto Lučenec, so sídlom Fil'akovská cesta 287, 984 01 Lučenec, IČO: 00 316 181, zastúpeného právnym zástupcom: JUDr. Róbert Gombala, advokát, so sídlom Ulica P. Rádayho 14/A, 984 01 Lučenec, o návrhu na zmenu opatrovníka, o odvolaní mesta Lučenec, so sídlom Fil'akovská cesta 287, 984 01 Lučenec, IČO: 00 316 181, proti uzneseniu Okresného súdu Lučenec č.k. 15Ps/8/2023-114 zo dňa 31. marca 2025, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením okresný súd výrokom I. odvolal z funkcie opatrovníka F. G. H., narodenú XX.XX.XXXX, bytom I. J. XXXX/XX, E., obmedzenému v spôsobilosti na právne úkony A. B., narodenému XX.XX.XXXX a ustanovil za opatrovníka mesto Lučenec, so sídlom Fil'akovská cesta 287, Lučenec. Podľa výroku II. opatrovník mesto Lučenec, IČO: 316 181, so sídlom Fil'akovská cesta 287, Lučenec, je oprávnený a povinný zastupovať obmedzeného v spôsobilosti na právne úkony A. B., narodeného XX.XX.XXXX v konaniach pred štátnymi a samosprávnymi orgánmi, ako aj inými inštitúciami, spravovať všetky jeho bežné záležitosti, v tom aj majetkové, rozhodovať pri zaistení zdravotnej starostlivosti, liečebnej spolupráci, pri poskytovaní sociálnych služieb, preberať za neho invalidný dôchodok a sociálne dávky, finančné a iné majetkové plnenia, ktoré je povinný použiť v záujme nesvojprávneho. Podľa výroku III. opatrovník je oprávnený hospodáriť s finančnými prostriedkami a majetkom opatrovanca v rozsahu bežnej správy majetku. V podstatných veciach potrebuje súhlas súdu. Výrokom IV. uložil opatrovníkovi povinnosť vyhotoviť do dvoch mesiacov od právoplatnosti uznesenia súpis spravovaného majetku opatrovanca a doručiť ho súdu. Podľa výroku V. opatrovník je povinný najmenej dvakrát ročne vždy k 30.06. a k 31.12. príslušného kalendárneho roka za predchádzajúce polročné obdobie predkladať súdu správu o opatrovancovi a o nakladaní s jeho majetkom a po skončení funkcie je opatrovník povinný do dvoch mesiacov predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca. O trovách prvoinštančného konania rozhodol výrokom VI. tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd poukázal na návrh navrhovateľky F. G. H. (ďalej aj „navrhovateľka“) na zmenu osoby opatrovníka a jeho zdôvodnenie, podľa ktorého odišla do dôchodku, čím jej skončil pracovný pomer v Domove sociálnych služieb E., E., v ktorom je nesvojprávny umiestnený

a navrhla, aby za nového opatrovníka pre A. B. bol ustanovený ďalší zamestnanec Domova sociálnych služieb E. (ďalej len „DSS E.“) J. K., nar. XX.XX.XXXX.

3. Okresný súd Výzvou zo dňa 18.10.2023 požiadal zariadenie DSS E. o súčinnosť - oznámenie, či poskytuje A. B., narodenému XX.XX.XXXX sociálne služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. s poukazom na § 8 ods. 12 uvedeného zákona, na ktorú Zariadenie DSS E. odpoveďou zo dňa 02.11.2023 potvrdilo, že poskytuje sociálne služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. A. B., narodenému XX.XX.XXXX.

4. V odpovedi na výzvu zo dňa 05.10.2023 navrhovateľka oznámila, že navrhnutá opatrovníčka J. K. pracuje ako inštruktor sociálnej rehabilitácie v DSS E..

5. Okresný súd s poukazom na § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. zisťoval, či sa v okruhu nesvojprávneho nachádza blízka osoba, ktorá by mohla vykonávať funkciu opatrovníka nesvojprávneho. Vykonal ilustráciu rodinných príslušníkov nesvojprávneho v registri obyvateľov a dohľadaným blízkym osobám nesvojprávneho (C. G., nar. XX.XX.XXXX, M. B., narodený XX.XX.XXXX, J. B., nar. XX.XX.XXXX) doručoval výzvy na vyjadrenie, či súhlasia s ustanovením za opatrovníka, zisťoval bydlisko jednotlivých dopytovaných osôb prostredníctvom príslušného obvodného oddelenia PZ. C. G. podaním zo dňa 25.11.2024 (č.l. 80) vyjadrila nesúhlas s ustanovením za opatrovníka nesvojprávneho. M. B. bola výzva doručená dňa 29.10.2024 prostredníctvom dožiadaného OO PZ v Brezne, na ktorú nereagoval. Rovnako aj J. B. bola výzva doručená dňa 20.12.2023, na výzvu nereagoval.

6. Vzhľadom na potrebu zmeny opatrovníka pre obmedzeného v spôsobilosti na právne úkony a neexistenciu blízkych osôb nesvojprávneho, ktorí by súhlasili s ustanovením za opatrovníka, okresný súd s poukazom na § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov, § 1 ods. 2, prvá veta zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, v zmysle ktorého zamestnanec zariadenia, ktoré poskytuje nesvojprávne sociálne služby, nemôže vykonávať funkciu opatrovníka nesvojprávneho, v súlade s § 10 ods. 1 CMP pribral do konania ako účastníka konania mesto Lučenec (uznesenie sp.zn. 15Ps/8/2023-87 zo dňa 23.01.2025, právoplatné a vykonateľné dňa 05.02.2025).

7. Okresný súd na nariadených pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom prítomných účastníkov konania, prečítaním návrhu na zmenu opatrovníka, uznesenia Okresného súdu Lučenec č.k. 21Ps/7/2020-15 zo dňa 27.05.2020, právoplatného dňa 01.06.2020, odpovede na žiadosť o súčinnosť DSS E. zo dňa 05.10.2023 a 02.11.2023, ilustrácie rodinných príslušníkov nesvojprávneho v registri obyvateľov, výzvy súrodencom zo dňa 15.12.2023, nesúhlasu C. G. č.l. 82, doručenia výzvy M. B. dňa 20.10.2022, J. B. dňa 20.12.2023, ani jeden z nich nereagoval. Na základe návrhu mesta Lučenec v obdobných prejednávaných veciach okresný súd dopytoval zariadenia sociálnych služieb N., O. a P., či súhlasia s ustanovením za opatrovníka nesvojprávneho, avšak ani jedno z oslovených zariadení nikdy predmetný súhlas neudelilo. Z dôvodu opakovane vyjadreného výslovného nesúhlasu dopytovaných zariadení, v prejednávanej veci napriek návrhu mesta Lučenec opätovný dopyt vykonaný nebol, a za aplikácie ust. § 272, § 273, § 274 ods. 1 a 2, § 275, § 276, § 277 ods. 1 a 2 CMP v spojení s ust. § 27 ods. 2 a 3 Občianskeho zákonníka, § 1 ods. 2 prvej vety zákona o obecnom zriadení a § 8 ods. 12 zákona o sociálnych službách rozhodol tak, ako uviedol v výrokovej časti svojho uznesenia.

8. Okresný súd posúdil návrh opatrovníka pozbaveného na odvolanie z funkcie v súlade s ustanovením § 276 CMP, podľa ktorého súd odvolá opatrovníka z výkonu funkcie na jeho návrh, z čoho vyplýva, že výkon funkcie opatrovníka je vždy dobrovoľný. Preto už samotná skutočnosť, že opatrovník nechce naďalej túto funkciu vykonávať, je dôvodom na vyhovieň jeho návrhu, a preto výrokom I. uznesenia odvolal opatrovníka F. G. H. z funkcie.

9. Keďže okresný súd odvolal z funkcie doterajšieho opatrovníka A. B., ktorý je naďalej obmedzený v spôsobilosti na právne úkony (rozsudok Okresného súdu Lučenec č.k. 11Nc/545/90-5 zo dňa 08.11.1990, právoplatný a vykonateľný dňa 29.11.1990), bolo mu v súlade s ustanovením § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka potrebné ustanoviť nového opatrovníka. Podľa ods. 3 uvedeného zákonného ustanovenia, okresný súd v prvom rade hľadal opatrovníka z rodinného okruhu posudzovaného. Keďže matka nesvojprávneho už nežije, žiadna blízka osoba dohľadaná okresným súdom neudelila súhlas s

ustanovením za opatrovníka nesvojprávneho, nebolo možné za opatrovníka ustanoviť nesvojprávneho nikoho z okruhu jeho príbuzných (blízkych osôb).

10. Okresný súd posudzoval, či do funkcie opatrovníka nemožno ustanoviť inú fyzickú osobu - J. K., ktorú navrhla navrhovateľka. Išlo o zamestnanca zariadenia DSS E., ktorý súhlasil s výkonom funkcie opatrovníka nesvojprávneho. V zmysle § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z., poskytovateľ sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby nemôže byť ustanovený za opatrovníka prijímateľa sociálnej služby v zariadení, v ktorom prijímateľovi sociálnej služby poskytuje sociálnu službu (okrem prípadu, ak štatutárny orgán poskytovateľa sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby je blízka osoba prijímateľa sociálnej služby). Zariadenie DSS E. potvrdilo, že poskytuje sociálne služby v zmysle zákona č. 448/2008 Z.z. nesvojprávneho. Keďže ustanovenie zamestnanca zariadenia, ktoré poskytuje nesvojprávneho sociálne služby za opatrovníka nesvojprávneho vylučuje citované ustanovenie, okresný súd navrhnutú osobu J. K., aj v prípade, že by spĺňala predpoklady na výkon funkcie opatrovníka upravené v § 275 CMP, nemohol ustanoviť.

11. Keďže nesvojprávneho A. B. nebolo možné ustanoviť za opatrovníka príbuzného ani inú vhodnú osobu, okresný súd v súlade s ustanovením § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka ustanovil za jeho opatrovníka orgán miestnej správy, a to mesto Lučenec, v ktorej má nesvojprávny trvalý pobyt, a to aj napriek nesúhlasu mesta Lučenec s ustanovením za opatrovníka nesvojprávneho odvolávajúc sa na nevhodnosť subjektu na výkon funkcie opatrovníka z dôvodu zložitej organizačnej štruktúry právnickej osoby a nemožnosti poskytovať nesvojprávneho starostlivosť v požadovanej miere. Mesto Lučenec navrhlo ako vhodnejšie subjekty pre výkon funkcie opatrovníka - zariadenie sociálnych služieb, ktorého zriaďovateľom je Banskobystrický samosprávny kraj, ktoré nesvojprávneho sociálne služby neposkytuje, a to aj napriek ich nesúhlasnému stanovisku.

12. Okresný súd uviedol, že ustanovenie § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka v spojení s § 2 ods. 1, prvá veta zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení predstavuje subsidiárnu možnosť ustanoviť obec za tzv. verejného opatrovníka osobe, ktorá ho musí mať ako zákonného zástupcu, ak neexistuje iná osoba, ktorá by spĺňala podmienky na ustanovenie opatrovníka. Každá fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky je obyvateľom určitej obce. Zákonodarcu zvolil toto kritérium z dôvodu, že medzi obcou a jej obyvateľom existuje špecifický vzťah, ktorý zahŕňa starostlivosť o potreby obyvateľov obce. Ustanovenie mesta Lučenec ako opatrovníka nesvojprávneho korešponduje aj s názorom NS SR v rozhodnutí sp.zn. 7 Cdo/20/2022 zo dňa 28.2.2022, navyše je voľbou aj najvhodnejšej alternatívy aj z hľadiska teritoriálnej blízkosti a prístupu v súvislosti so zabezpečením ochrany záujmov posudzovanej - občana s trvalým pobytom v meste E.. Zároveň poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Žiline č.k. 12CoPs/9/2023-182 zo dňa 29.11.2023.

13. Súd prvej inštancie sa nestotožnil s tvrdením mesta Lučenec, že zariadenie sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti Banskobystrického samosprávneho kraja možno ustanoviť do funkcie opatrovníka nesvojprávneho aj bez ich výslovného súhlasu, nakoľko podľa okresného súdu nemajú postavenie tzv. verejného opatrovníka. Zároveň poznamenal, že v obdobných veciach opakovane dopytoval zariadenia sociálnych služieb N., O. a P., či súhlasia s ustanovením za opatrovníka nesvojprávneho, rovnako bol dopytovaný vyšší územný celok Banskobystrický samosprávny kraj (ďalej len „BBSK“), či súhlasí s ustanovením za opatrovníka nesvojprávneho, avšak ani jedno z dožiadaných zariadení nikdy neudelilo súhlas s ustanovením za opatrovníka nesvojprávneho, rovnako ani Banskobystrický samosprávny kraj neudelil súhlas s ustanovením za opatrovníka nesvojprávneho, naopak poukázal na ustanovenie § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka s tým, že vzhľadom k tomu, že ZSS E. (E.) je rozpočtovou organizáciou zriadenou BBSK a naviazanou na rozpočet BBSK, preto BBSK nemusí spĺňať zákonnú podmienku na zastupovanie v zmysle § 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka, keďže záujmy BBSK môžu byť v rozpore so záujmami nesvojprávneho, a to najmä z dôvodu, že klienti za poskytovanie sociálnej služby častokrát kumulujú dlh voči ZSS. Z dôvodu zaujatosti BBSK nemôže byť opatrovníkom nesvojprávneho. Navyše platí, že ust. § 1 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších právnych predpisov predstavuje subsidiárnu možnosť ustanoviť obec za tzv. verejného opatrovníka osobe, ktorá ho musí mať ako zákonného zástupcu, ak neexistuje iná osoba, ktorá by spĺňala podmienky na ustanovenie opatrovníka. Zákon síce pripúšťa možnosť ustanoviť za opatrovníka aj vyšší územný celok, avšak podľa názoru BBSK, by takýmto opatrovníkom mal byť v záujme opatrovanca jemu čo najbližší orgán verejnej miestnej správy. BBSK mal za to, že mesto Lučenec

spĺňa všetky zákonné predpoklady pre ustanovenie tzv. verejného opatrovníka v spôsobilosti na právne úkony obmedzeného s trvalým pobytom na území mesta.

14. Okresný súd skonštatoval, že vzhľadom na neexistenciu inej vhodnej blízkej osoby nesvojprávneho je mesto Lučenec jedinou vhodnou osobou na výkon funkcie opatrovníka nesvojprávneho, a to aj napriek jeho nesúhlasu. Preto ustanovil nesvojprávne A. B. za opatrovníka mesto Lučenec a výrokmi I., III., IV. a V. uznesenia zároveň vymedzil rozsah práv a povinností tak, že je oprávnený a povinný zastupovať obmedzeného v spôsobilosti na právne úkony A. B. v konaniach pred štátnymi a samosprávnymi orgánmi, ako aj inými inštitúciami, spravovať všetky jeho bežné záležitosti, v tom aj majetkové, rozhodovať pri zaistení zdravotnej starostlivosti, liečebnej spolupráci pri poskytovaní sociálnych služieb, preberať za neho invalidný dôchodok a sociálne dávky, finančné a iné majetkové a nemajetkové plnenia, ktoré je povinný použiť v záujme nesvojprávneho. Hospodáriť s finančnými prostriedkami a majetkom opatrovanca je opatrovník oprávnený len v rozsahu bežnej správy majetku, v podstatných veciach potrebuje súhlas súdu. Tiež bola opatrovníkovi uložená povinnosť vyhotoviť do dvoch mesiacov po právoplatnosti tohto uznesenia súpis spravovaného majetku opatrovanca, doručiť ho súdu a najmenej dvakrát ročne, vždy k 30.06. a 31.12. príslušného kalendárneho roka za predchádzajúce polročné obdobie, predkladať súdu správu o opatrovancovi a o nakladaní s jeho majetkom a po skončení funkcie je povinný opatrovník do dvoch mesiacov predložiť súdu záverečný účet zo správy majetku opatrovanca.

15. O trovách prvoinštančného konania rozhodol okresný súd podľa § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

16. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie prostredníctvom zvoleného právneho zástupcu ustanovený opatrovník – mesto Lučenec, s návrhom na jeho zrušenie vo výroku, ktorým bolo mesto Lučenec ustanovené za opatrovníka osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony A. B., nar. XX.XX.XXXX a v ďalších súvisiacich výrokoch. Odvolateľ namietal nesprávny výklad ust. § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Poukázal na to, že orgánom miestnej správy je okrem obce aj samosprávny kraj, ktorý je zriaďovateľom Zariadenia sociálnych služieb E., D. C. XXXX/XX, XXX XX E., kde sa osobe pozbavenej spôsobilosti na právne úkony poskytuje starostlivosť. Podľa odvolateľa je nepochybné, že samosprávny kraj a hlavne jeho zariadenia (okrem Zariadenia sociálnych služieb E., E., kde je opatrovanec umiestnený), napríklad Zariadenie sociálnych služieb N., Zariadenie sociálnych služieb O. a Zariadenie sociálnych služieb P., vedia po odbornej, ako aj personálnej stránke oveľa lepšie zabezpečiť každodenné potreby osoby pozbavenej spôsobilosti na právne úkony, než mesto Lučenec. Práve zamestnanci iných zariadení na poskytovanie sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti samosprávneho kraja, ktorých sa hmotnoprávna diskvalifikácia v zmysle aktuálne platného ust. § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách netýka, vedia operatívnejšie, účelnejšie a hospodárnejšie reagovať na potreby opatrovanca pri nakladaní s majetkom a úhradou bežných potrieb, ako aj riešiť ďalšie úkony súvisiace s výkonom opatrovníctva. Ďalej poukázal na časť dôvodovej správy k zákonu č. 218/2021 Z. z. z 11. mája 2021, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb., podľa ktorej „...zákonník nevyklučuje, aby napr. zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby prevzal funkciu opatrovníka vo vzťahu k opatrovancovi – prijímateľovi sociálnej služby, ktorý je klientom iného zariadenia.“ Tvrdil, že všetky zariadenia sú personálne, administratívne a ekonomicky zabezpečené tak, aby mohli vykonávať funkciu opatrovníka. V súvislosti s možnosťou ustanovenia verejného opatrovníka odvolateľ poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn. 14CoP/28/2022 zo dňa 04.10.2022, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7Cdo/20/2022 zo dňa 28.02.2022, podľa záverov ktorých je pri alternatívach verejného opatrovníka potrebné vybrať opatrovníka z hľadiska teritoriálnej blízkosti, a preto podľa odvolateľa, najvhodnejším opatrovníkom je niektoré z iných zariadení Banskobystrického samosprávneho kraja, ktoré sa nachádza v meste E., a to zariadenia, ktoré uviedol v podanom odvolaní. Vzhľadom na to, že sa okresný súd s možnosťou ustanoviť za opatrovníka iné zariadenia samosprávneho kraja, nachádzajúce sa v meste E., a to aj bez ich súhlasu, vôbec nezaoberal, resp. sa nezaoberal možnosťou ustanoviť za opatrovníka osoby zamestnané v týchto zariadeniach po vyslovení ich súhlasu, považoval uznesenie okresného súdu v napadnutom výroku a závislých výrokoch za predčasne vydané a nesprávne.

17. Postupom okresného súdu, a to podaním zo dňa 27.09.2023 (č.l. 132 spisu), bolo odvolanie odvolateľa doručené navrhovateľke a navrhutej opatrovníčke s možnosťou sa k nemu písomne vyjadriť, ktorú možnosť navrhovateľka nevyužila.

18. Navrhnutá opatrovníčka v podaní zo dňa 12.06.2025 oznámila, že nesúhlasí, aby bola ustanovená za opatrovníka nesvojprávneho A. B., nakoľko je zamestnancom ZSS E.. Mala za to, že nesvojprávneho by malo zastupovať mesto Lučenec.

19. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP), postupom bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a contrario na základe odvolania podaného v zákonnej odvolacej lehote osobou oprávnenou posúdil napadnuté uznesenie v zmysle ust. § 65, § 66 CMP a dospel k záveru o jeho vecnej správnosti, preto bolo napadnuté uznesenie okresného súdu potvrdené podľa § 387 ods. 1, 2 CSP. Rozhodnutie bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

20. Podstatou odvolania ustanoveného opatrovníka, a to mesta Lučenec, bolo namietanie nesprávneho právneho posúdenia veci, ak mal okresný súd nesprávne vyložiť ust. § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka, pretože pokiaľ nebola zistená fyzická osoba, ktorá by vykonávala funkciu opatrovníka osobe pozbavenej v spôsobilosti na právne úkony, tak za verejného opatrovníka aj bez jeho súhlasu malo byť ustanovené iné zariadenie samosprávneho kraja, nachádzajúce sa v meste E., resp. osoba zamestnaná v týchto iných zariadeniach, ak majú vytvorené personálne, administratívne, ekonomické podmienky na to, aby mohli vykonávať funkciu opatrovníka lepšie ako mesto Lučenec. Mesto Lučenec v odvolaní uviedlo, že v zmysle ust. § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. z postavenia verejného opatrovníka je vylúčené iba zariadenie, v ktorom je umiestnená osoba pozbavená/obmedzená v spôsobilosti na právne úkony a jeho zamestnanci.

21. Krajský súd na základe nižšie uvedených rozhodných zákonných ustanovení, prijatých záverov, má za to, že napadnuté uznesenie okresného súdu nebolo predčasným rozhodnutím a ani rozhodnutím, ktoré by vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia veci, a tým neboli splnené podmienky k vyhovaniu odvolania, ktorým bolo navrhnuté napadnuté uznesenie okresného súdu zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

22. Vzhľadom k dôrazu odvolateľa – mesta Lučenec na nesprávny výklad § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka krajský súd považoval za potrebné v odôvodnení svojho rozhodnutia uviesť citáciu ust. § 27 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka, ako aj súvisiace rozhodné zákonné ustanovenia.

23. Podľa ust. § 27 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorú súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník. Ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom (§ 18 ods. 1).

24. Podľa ust. § 1 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení (ďalej len „zákon č. 369/1990 Zb.“) obec je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky; združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami.

25. Podľa ust. § 1 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov. Obci pri výkone samosprávy možno ukladať povinnosti a obmedzenia len zákonom a na základe medzinárodnej zmluvy.

26. Podľa ust. § 3 ods. 1 zákona č. 369/1990 Zb. obyvateľom obce je osoba, ktorá má na území obce trvalý pobyt.

27. Podľa ust. § 4 ods. 3 písm. p) zákona č. 369/1990 Zb. obec pri výkone samosprávy najmä plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa osobitného predpisu.

28. Podľa ust. § 1 zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 448/2008 Z.z.“) tento zákon upravuje právne vzťahy pri poskytovaní sociálnych služieb, financovanie sociálnych služieb a kontrolnú činnosť vo veciach sociálnych služieb.

29. Podľa ust. § 2 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z.z. sociálna služba je odborná činnosť, obslužná činnosť alebo ďalšia činnosť alebo súbor týchto činností, ktoré sú zamerané na a) prevenciu vzniku nepriaznivej sociálnej situácie, riešenie nepriaznivej sociálnej situácie alebo zmiernenie nepriaznivej sociálnej situácie fyzickej osoby, rodiny alebo komunity, b) zachovanie, obnovu alebo rozvoj schopnosti fyzickej osoby viesť samostatný život a na podporu jej začlenenia do spoločnosti, c) zabezpečenie nevyhnutných podmienok na uspokojovanie základných životných potrieb fyzickej osoby, d) riešenie krízovej sociálnej situácie fyzickej osoby a rodiny, e) prevenciu sociálneho vylúčenia fyzickej osoby a rodiny, f) zabezpečenie starostlivosti o dieťa z dôvodu situácie v rodine, ktorá vyžaduje pomoc pri starostlivosti o dieťa.

30. Podľa ust. § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. poskytovateľ sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby nemôže byť ustanovený za opatrovníka prijímateľa sociálnej služby v zariadení, v ktorom prijímateľovi sociálnej služby poskytuje sociálnu službu. Obmedzenie podľa prvej vety neplatí, ak štatutárny orgán poskytovateľa sociálnej služby alebo zamestnanec poskytovateľa sociálnej služby je blízka osoba prijímateľa sociálnej služby.

31. Podľa ust. § 55 ods. 1 zákona č. 448/2008 Z. z. pomoc pri výkone opatrovníckych práv a povinností je sociálna služba poskytovaná opatrovníkovi, fyzickej osobe, ktorá má záujem vykonávať funkciu opatrovníka a fyzickej osobe, ktorá si sama nedokáže uplatňovať a chrániť práva a právom chránené záujmy.

32. Odvolací súd uvádza, že opatrovníkom fyzickej osoby, ktorá bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony alebo ktorej spôsobilosť na právne úkony bola obmedzená, má byť predovšetkým príbuzný alebo iná vhodná osoba. V prípade, keď sa súdu nepodarí nájsť v okruhu príbuzných, či iných vhodných subjektov osobu opatrovníka, súd ustanoví za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom v zmysle ust. § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Tzv. verejný opatrovník vykonáva svoju funkciu prostredníctvom svojich zamestnancov na základe uznesenia súdu a v súlade s vymedzením úloh podľa zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení, podľa ktorého základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a obyvateľov v zmysle § 1 ods. 2 tohto zákona, ako aj zabezpečovanie poskytovania sociálnej služby obcou podľa zákona č. 448/2008 Z.z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov. Na výkon funkcie tzv. verejného opatrovníka osobe, ktorá bola rozhodnutím súdu pozbavená, resp. obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, môže byť ustanovená obec, v ktorej má opatrovanec trvalý pobyt, alebo jej zariadenie, ktoré má právnu subjektivitu a bolo zriadené na plnenie podobných úloh miestnej samosprávy, pričom ustanovenie verejného opatrovníka nie je viazané na jeho súhlas.

33. V danom prípade okresný súd postupoval zákonným spôsobom, ak pri odvolaní F. G. H. z funkcie opatrovníka v spôsobilosti na právne úkony pozbaveného A. B. ustanovil mu opatrovníka mesto Lučenec. Okresný súd vykonal dokazovanie, z ktorého vyplynulo, že neexistuje žiadny známy príbuzný ani iná fyzická osoba, ktorá by za udelenia súhlasu s výkonom funkcie opatrovníka mohla takúto funkciu vykonávať. Opatrovanec – A. B., ktorý je obmedzený v spôsobilosti na právne úkony, má evidovaný trvalý pobyt na území mesta E. a je umiestnený v Domove sociálnych služieb E., so sídlom v E..

34. Okresný súd po vykonanom dokazovaní a zistení, že funkciu opatrovníka podľa § 27 ods. 2 Občianskeho zákonníka nemôže vykonávať žiaden príbuzný opatrovanca A. B. a ani iná fyzická osoba s jej súhlasom, ak nie je žiaden príbuzný, ktorý by danú funkciu vedel vykonávať, tak za správnej aplikácie ust. § 27 ods. 2, 3 Občianskeho zákonníka ustanovil za opatrovníka mesto Lučenec. Rozhodovacia prax uprednostňuje ustanovenie za opatrovníka tú obec/mesto, prípadne jej zariadenie s právnu subjektivitou, v ktorej sa nachádza skutočné bydlisko osoby obmedzenej v spôsobilosti.

35. Odvolaciu námietku, že okresný súd nesprávne vyložil ust. § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka, pretože v zmysle tohto ustanovenia môže byť za tzv. verejného opatrovníka ustanovený aj samosprávny kraj, teda Banskobystrický samosprávny kraj, odvolací súd nezhodnotil v tomto prípade ako dôvodnú. Vychádzal z toho, že „orgánom miestnej správy“ je obec, ktorá opatrovnícku funkciu vykonáva ako „organizačnú súčasť štátu“. Zároveň z odpovede na lustráciu v Registri obyvateľov zo dňa 22.07.2025 odvolací súd zistil, že od 20.09.1993 má opatrovanec trvalý pobyt v meste E. a súčasne

Domov sociálnych služieb E., v ktorom sa nachádza skutočné bydlisko osoby pozbavenej v spôsobilosti (č.l. 30 spisu), má sídlo v E., teda trvalý pobyt opatrovanca nemá iba evidenčný charakter. Odvolací súd má za to, že postup okresného súdu, keď pri voľbe tzv. verejného opatrovníka a pri aplikácii § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka ustanovil za opatrovníka obec (mesto), ktorá má zákonnú povinnosť starať sa o svojich občanov vyplývajúcu jej z ustanovenia § 1 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb., je správny. Obec má povinnosť starať sa o svojich občanov - v tomto prípade mesto Lučenec, ktoré vykonáva svoju funkciu prostredníctvom svojich zamestnancov a v súlade s vymedzením úloh miestnej samosprávy. Mesto Lučenec je nepochybne personálne, administratívne aj ekonomicky zabezpečené tak, aby mohlo vykonávať funkciu opatrovníka pre osobu pozbavenú spôsobilosti s prihliadnutím práve k tomu, že opatrovanec má dlhodobé bydlisko v meste E. a reálne sa tam zdržiava. Za takýchto okolností si mesto môže plniť funkciu opatrovníka, nakoľko má reálnu možnosť kontaktu s opatrovancom, čo je v súlade so záujmami opatrovanca. Obec je povinná starať sa o svojich občanov a v tomto konkrétnom prípade je mesto E. kompetentným subjektom na túto funkciu, v rozsahu súdom vymedzených povinností vyjadrených vo výrokoch II. až V. napadnutého uznesenia, vykonávať.

36. K námietke odvolateľa, že okresný súd sa pri svojom rozhodovaní nezaoberal a nevyhodnotil možnosť ustanoviť osobe pozbavenej alebo obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony za opatrovníka iné zariadenia samosprávneho kraja nachádzajúce sa v meste E., a to aj bez ich súhlasu, resp. ich zamestnancov, po vyslovení ich súhlasu, odvolací súd uvádza, že možnosť ustanoviť osobe pozbavenej alebo obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony tzv. verejného opatrovníka bola zakotvená novelou Občianskeho zákonníka, zákonom č. 131/1982 Zb.. Prijatím tejto právnej úpravy sa sledoval cieľ vymedziť subjekty, ktoré predstavujú najvhodnejšiu alternatívu pre výkon funkcie opatrovníka v prípadoch, kedy neexistujú alebo sa súdu nepodarí zistiť vhodné fyzické osoby (osoby príbuzné alebo inak blízke osobe obmedzenej). Zo zmyslu a účelu zákona vyplýva, že zákonodarcu za vhodné na výkon funkcie verejného opatrovníka považoval také subjekty, ktoré sú v určitom právnom alebo faktickom vzťahu k osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony. Podľa stanoviska Najvyššieho súdu SR k novelizácii občianskeho práva z roku 1982, Cpj 13/1985, vydaného 21. mája 1985 „Novela Občianskeho zákonníka (zákona č. 131/1982 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa Občiansky zákonník) v ustanovení § 27 (v novom odseku 3) umožňuje súdu, aby občanovi, ktorý bol rozhodnutím súdu pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, ustanovil za opatrovníka národný výbor alebo jeho zariadenie. Túto funkciu v zmysle čl. V ods. 1 zákona č. 139/1982 Zb. má vykonávať národný výbor v strediskovej obci alebo mestský národný výbor a v ostatných prípadoch okresný národný výbor, v územnom obvode ktorého má občan bydlisko. Podľa čl. V ods. 2 citovaného zákona, ak je občan umiestnený v ústave sociálnej starostlivosti, vykonáva funkciu opatrovníka tento ústav (zariadenie). Úmyslom zákonodarcu teba bolo ustanoviť osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony za verejného opatrovníka zariadenie, v ktorom je táto osoba umiestnená a v ktorom sa jej poskytujú sociálne služby, a nie akékoľvek iné zariadenie zriadené orgánom miestnej správy. Aplikácia tejto právnej úpravy je však už vzhľadom na prijatie právnej úpravy § 8 ods. 12 zákona č. 448/2008 Z.z. neaplikovateľná v zmysle zásady lex posterior derogat legi priori a v zmysle zásady lex specialis derogat legi generali, keďže to vylučuje neskôr prijatá osobitná právna úprava. Z uvedeného dôvodu preto nebolo a nie je v súlade s úmyslom zákonodarcu a cieľom právnej úpravy § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka, aby osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony bolo za opatrovníka ustanovené iné zariadenie sociálnych služieb, pôsobiace v mieste bydliska opatrovanca tak, ako to navrhoval odvolateľ. Uvedené o to viac platí vo vzťahu k zamestnancom takýchto zariadení, u ktorých by bolo potrebné navyše žiadať ich súhlas s ich ustanovením, vo vzťahu ku ktorým mesto/obec, kde má trvalý pobyt opatrovanec, nepochybne predstavuje vhodnejšiu alternatívu na výkon funkcie opatrovníka.

37. Zhrnúc vyššie uvedené, odvolací súd zastáva názor, že neexistuje zákonná prekážka pre aplikáciu § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka vo vzťahu k mestu Lučenec a jeho ustanoveniu za opatrovníka pre osobu pozbavenú spôsobilosti na právne úkony pánovi A. B.. Súhlas obce (mesta) v tomto prípade, keďže ide o ustanovenie opatrovníka hmotnoprávneho, tzv. verejného opatrovníka podľa § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka, sa nevyžaduje.

38. Krajský súd napadnuté rozhodnutie okresného súdu v celosti považuje za vecne správne rozhodnutie, a preto ho potvrdil za použitia ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

39. Krajský súd vzhľadom aj k princípu právnej istoty, t.j. aby sa na určitú právne relevantnú otázku za stavu rovnakých podmienok dala rovnaká odpoveď, poukazuje aj na svoje rozhodnutia sp.zn. 13CoPs/7/2024, sp.zn. 13CoPs/8/2024, sp.zn. 13CoPs/9/2024, sp.zn. 15CoPs/3/2025, sp.zn. 15CoPs/5/2025, v ktorých bol vyhodnocovaný odvolací argument nesprávneho výkladu ust. § 27 ods. 3 Občianskeho zákonníka pri ustanovení za opatrovníka obec/mesto a rozhodnutie sp.zn. 12CoPs/9/2023.

40. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, ak neboli zistené dôvody postupu pre iné rozhodnutie o trovách odvolacieho konania v zmysle § 54, § 55 CMP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 428 CSP v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.

Podľa § 430 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 420 CSP dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 431 CSP dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada.

Podľa § 421 CSP dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 432 CSP dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne

posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

Podľa § 433 CSP dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prvej inštancie alebo pred odvolacím súdom.

Podľa § 434 CSP dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania.

Podľa § 435 CSP v dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania.